

KARPATI, 26 – 29.07. 2012.

Posle noćnog putovanja i kraćeg zadržavanja u Temišvaru, prošavši Karansebeš i Haceg, pa od mesta Baješti, makadamskim putem, u 5 sati ujutru (6 sati po rumunskom vremenu), stigli smo do Pojane Carnik i planinarskog doma (1005 m). Polako je svanjalo dok smo se prepakivali i spremali za dvosatno pešačenje do našeg odredišta, udaljenog oko 5 km. Krenuli smo bez žurbe, makadamskim putem kroz šumu, sve vreme prateći reku Stanišoara, koja je bučno žuborila i pravila veće ili manje slapove preko ogromnih granitnih uglačanih stena i oblutaka neobične crvene boje. Kao da smo osećali hladne kapljice vode po licu i tu svežinu koja se širila kroz vazduh i prijatno nas razbuđivala. Posle manje od dva sata, stigli smo u planinarski kompleks Pietrele (1480 m), gde smo se smestili u drvenom objektu koji se zove Vila Stanišoara. Pietrele je okružen gustom četinarskom šumom, a pored Vile, postoji i desetak drvenih kućica za smeštaj, kao i mali restoran.

Pietrele

Vila Stanišoara

Močvarna dolina

Na turu smo krenuli u 10 sati. Vreme je bilo oblačno, ali toplo. Hodali smo delom kroz šumu, i dalje prateći bučnu reku Stanišoara, zatim kroz gustu makiju i rastinje, a onda smo izašli na veliku močvarnu zaravan prepunu vode, koju smo pokušavali da izbegnemo na sve moguće načine.

U jednom trenutku, jak pljusak odvratio je nekoliko planinara od daljeg uspona. Mi smo nastavili dalje. Kiša nam nije smetala. Naprotiv, samo je pojačavala zelenu boju trave, sivkasto-zelenkastu boju stena planinskih masiva, sivu boju neba... Pored jezera Stanišoara, naišli smo na divne konje koji su mirno pasli, pa smo poželeli i da se slikamo sa njima. Na našu veliku sreću, pljusak je prestao, skinuli smo kabanice i nastavili prilično strm uspon do prevoja Retezatul (2251 m).

Ka vrhu

Po dolasku na prevoj, sačekali su nas divni prizori neba i oblaka „kao iz aviona“, bezbrojna mala jezerca ušuškana u karpatske stene, kao i greben prekriven morem razbacanog krupnog kamenja i stena, preko kojih smo ubrzo stigli na Retezat (2482 m), najviši severozapadni vrh ovog masiva.

Na Retezatu

Ovaj vrh dominira masivom, pa je po njemu dobio ime i Nacionalni park i rezervat. Bilo je pola 3. Nismo se dugo zadržavali, jer je gore počeo da duva jak i prilično hladan vetar. Posle brzog fotografisanja, krenuli smo nazad istim putem.

Pauza na jezeru

U povratku, nije bilo kiše, vetar se smirio, pa smo baš uživali. Opet smo napravili pauzu na jezeru, „popričali” malo sa konjima i nastavili dalje.

U dom smo stigli oko 19 sati. Večerali smo, i siti i umorni, brzo zaspali.

U subotu, u 7 sati ujutru, odmorni i raspoloženi, uz sunce koje nam se smešilo sa neba, krenuli smo od doma, markiranom stazom, ka planinarskom domu Gentiana (1670 m). Do njega smo stigli posle sat vremena. Posle pauze za doručak, nastavili smo dalje, uz reku Pietrele, i stigli do istoimenog jezera (1990 m).

Jezero Pietrele

Razbaškarili smo se po stenama oko njega, „gušterisali” na suncu, slikali se, posmatrali vrhove oko nas, prisećali našeg boravka na tim divnim prostorima od pre skoro sedam godina, i potpuno opustili...

Opet je usledilo strmo penjanje do prevoja Bukura (2205 m), odakle smo ugledali veliko, plavo, istoimeno jezero, tako fotogenično za slikanje, okruženo manjim jezercima. Jezero Bukura je jedno od najvećih jezera u ovom masivu, površine od 11 ha. Popeli smo se na vrh Kustura Bukura (2370 m), a zatim preko ogromnog kamenja malo i spustili, da bismo se grebenom uputili ka vrhu Peleaga koji smo već jasno videli ispred nas.

Na prevoju Bukura

Bukura jezero

Pizori

Bila sam na začelju kolone. Nisam žurila. Stalno sam se okretala i gledala igru belih, pufnastih oblaka na plavom nebu iznad karpatskih masiva, divne vrhove Retezata i Bukure, šarene, pegave stene kamenih gromada, plavetna jezera u dolinama.

Na Peleagi

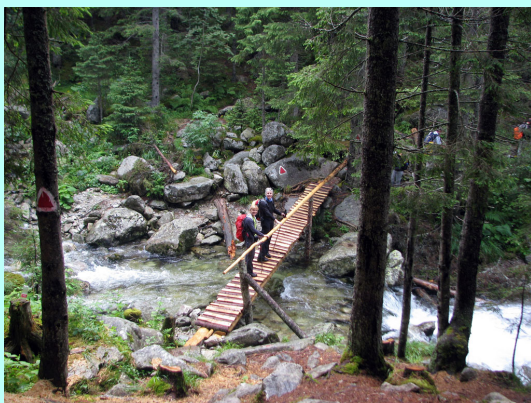
Oko 13 sati, stigli smo na vrh Peleaga (2509 m), koji je i najviši vrh Retezata. Dugo smo sedeli na tom mestu. Nije nas bilo puno. Svi dobro raspoloženi, šalili smo se i smejali.

Pljusak na Galeš jezeru

Primitili smo i sive, preteće oblake koji su počeli da se sakupljaju na nebu. Krenuli smo da se spuštamo, ali drugom stazom, ka dolini Valea Rea, u kojoj takođe ima više manjih jezera. Posle kraćeg uspona na još jedan prevoj, usledilo je spuštanje ka velikom jezeru Galeš (1970 m). Na tom delu staze, uhvatio nas je jak pljusak.

Nekoliko puta je i snažno zagrmelo u vrhovima koji su, srećom, tada već bili daleko iza nas, ali smo ipak, predostrožnosti radi, isključili mobilne telefone. Setila sam se prelepog, sunčanog dana i divne, modre boje tog velikog jezera i našeg oduševljenja kada smo ga ugledali tada, pre sedam godina. Kiša je baš dobro lila kada smo se spustili do jezera i pratila nas još neko vreme. Uz reke Galeš i Stanišoara, posle kraćeg uspona kroz divnu mahovinastu šumu, stigli smo do našeg doma oko 6 sati popodne.

Preko reke

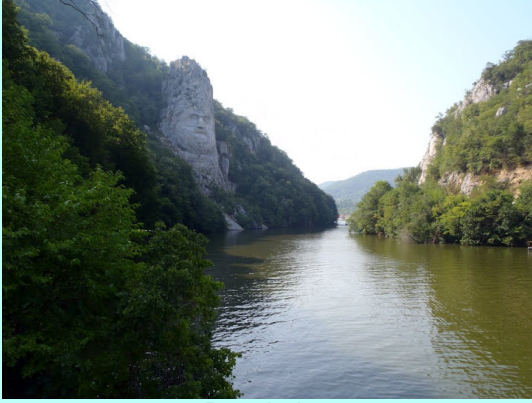

Kao u bajci

A onda, sunce nam se ponovo nasmešilo. Zadovoljno smo posedali na drvene klupe ispred restorana i počastili dobrim, hladnim pivom. Kako je samo prijalo!

U nedelju smo napustili Pietrele oko 8 sati ujutru. Usput smo obišli i divan, veliki slap Lolaia. Po dolasku u Carnik, posle prepakivanja, krenuli smo ka banji Herkulana. Posle prijatne svežine i planinske temperature, na asfaltu i u banji, sačekalo nas je vrelih 38 stepeni! Napravili smo pauzu od dva sata, koju je svako iskoristio kako je želeo: neko se okupao u obližnjoj reci, neko na bazenu, neko uživao u prijatnoj hladovini restorana... Put smo nastavili

kroz Đerdapsku klisuru, sa rumunske strane. Bilo je zanimljivo. Kroz prozor minibusa gledali smo „našu” stranu, planinu Miroč i vrhove Veliki i Mali Štrbac, Lepenski vir, tvrđavu u Golupcu.

Decebalus

Zaustavili smo se kod Velikog i Malog Kazana, kod isklesanog lika u steni rumunskog kralja Decebalusa, u manastiru Mrakonia...

U jednom trenutku uhvatili smo i nekoliko skokova mladih Rumuna sa mosta u reku! Toliko je bilo toplo! U nastavku puta i dalje smo posmatrali Dunav koji je toliko podsećao na more, onako veliki i plav, na čijoj površini su se prelivali srebrnkasti odsjaji sunca...Zaustavili smo se i u Beloj Crkvi, gde je iznenada počeo da duva snažan vetar, koji je kasnije doneo i kišu sa kojom smo ušli u naš Beograd.

I tako se završilo naše ponovno putovanje u ove predele. Svašta smo doživeli, videli, čuli, osetili...i jaku kišu, i opasnu grmljavinu, i blago sunce, i snažan vetar, i pitome konje, i mnogo lepih jezera, i pegave stene, i krupno kamenje, i moćni huk reka i potoka, i močvarne livade, i uzbudljive vrhove... I čini mi se da smo na kraju rekli: „E, pa, sa Retezatom smo završili!” Ali, sada već znam da sigurno neće biti tako. Ko jednom dođe ovde, uvek se vraća. Sa još većom željom i još jačim žarom. Tako će biti i sa nama...

Nacionalni park Retezat, osnovan 1935. godine, najstariji je nacionalni park u Rumuniji. Obuhvata 95000 jutara iskonskih šuma, planinskih livada, planinskih vrhova i oko 80 ledničkih jezera i predstavlja Rezervat biosfere pod zaštitom UNESCO-a.

Vođe puta: [Milan Lončar](#)

Izveštaj: Marija Petrović

Fotografije: Predrag Nikolić, Dragica Kocić, Marija Petrović